

Székelyország

«Székely-Udvarhely»

Csib, Háromszék, Marastorda, Torda-aranyos és Udvarhely-
vármegyék partoktól független, székely érdekei ujsága.

Előfizetési ára: egész évre 10 K, félére 5 K,
negyedévre 2 K 50 f. Egyes szám 16 fillér. Hirdeté-
sek díjszabás szerint. Megjelenik minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BETEGH PÁL
LÁPTULAJDONOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székelyud-
varhelyi, Kossuth-utca 31. sz. Telefon 15. sz. Posta-
táca rékpénztári csekk- és kliringszámla 10489.sz.

Kié legyen az erdélyi kincs?

Szegény embernek sok vala-
z ismerőse és még több a nyomorúsága. Az ismerősök, az atyafiak ugyancsak nem törődnek a szegény ember sorsával, amíg a szerencse egy éjszakáról virradatig gazdaggá nem tette. A gazdaggá lett szerencsefiához sietének az ismerősök és atyafiak tanácsot szolgáltatni, mikép lehet a nagy kincset, amelyhez a szegény ember jutott, hasznosan elosztani. Erdély volt az a szegény ember, a földben rejtett gáz egy napon gazdaggá tette. A sok atyafi és ismerős ugyancsak jó tanácsokkal siet bizonyítani, hogy legjobb elvezetni Budapestre vagy máshová, mert attól félnek a jóakarók, hogy megtá-
lálna pukkadni a jólétől Erdély. Ezért és csak ezért nagy a jóakarát és részvét Erdély iránt.

Országos felhasználását hangoztatják szerinte és alig van város Magyarországon, amelyik ne reflektálna a lappangó gázenergiára. Hát hiszen helyes a felbuzdulás, de mégis csak az a helyes, ha előbb egy ország-
részt iparkodunk megmenteni a nemzet egésze javára és csak azután, de csak akkor, ha maradt fölösleg, gondoljunk az elvezetésre.

A földgáznak Erdélyből való elvezetése temérdek anyagi áldozatokat kíván, ezt a nagy összeget inkább arra a célra kell feleltetni, hogy előbb Erdélyben teremtsünk ipart, tegyük meg Erdélyt iparilag Svájc-
hoz hasonlóvá. A nemzeti végszedelem döngeti már Erdély kapuját, kezdünk ébredezni, sza-

valni, ankétezni, sőt egyesületeket alakítani a székelység megmentésére, de csak lángoló hazafias kitörésekkel sietünk megmenteni egy veszendőnek induló föld-darabunkat. Erdélyt a magyarság részére csak hatalmas fejlett iparral lehet megtartani. Van folyója, rohanó patakja bőven, amelyek szintén energiaforrások. Van földi kincse temérdek feltáratlan, van kívándorlásra kényszeredett koldus népe és van rengeteg földgáz kincse ledugaszolva, nehogy kárba vesszen belőle egy mar-
kulányi, amíg mások majd elveszik.

A földgáz talán Hadur vagy Csaba vezér katonáinak lelke kergette a felszínre, megmutatván a nyomorgó népnek:...
ime, használd okosan és boldog léssz!

És ott van a föld alá szorítva, ledugaszolva a mérhetetlen energiaforrás évek óta. Tanácskozások folytak és folynak talán most is kevesebb lármával, de tenni, felhasználni az erőket, no hát arra ráérünk még.

Kézen fekvő dolog, hogy Erdélyből egy hatalmas ipari emporiumot kell létesíteni, hiszen igen sok iparágból még sok-sok gyártelep elkelne. Példának okáért felsorolom csak ama gyári ipari termékeket, amelyekből temérdek a behozatal és amely iparágak az olcsó hajtóerő révén versenyképesek lehetnének a külföldi áruval szemben. Ha az elmúlt évek csak első felét vesszük számításba, úgy július 1-ig behoztunk:

	koronáért
Pamutfonalak, pamut árukat	139,559 329
Len, kender, juta és áruk	34,441 388
Gyapju, gyapjúfonal és áruk	78 706.477
Konfekcionált áruk	60,581 988
Papíros, papírosárúk	22,378 408
Bőr, bőráruk	67,818 580
Üveg, üvegarúk	21,594.482
Faárúkért	21,594 482
Vas és vasárúk	64,624.119
Gépek és készülékek	40,991.250
Műhangszer és órák	13,532.086
Gyertya-, szappan-, viaszárúk	5,919.815

A bőráruk között például a cipészárú az első fél évben 24,382 030 koronát tesz ki.

Ha az egész évi statisztikát vesszük számításba, úgy emez összegeknek kétszeresét számíthatjuk végeredményben. Ha pedig számításba vesszük azt a 2000 millió koronát, amit évente adunk a külföldnek ipari termékekért, amelyből 700 millió korona a munkabér, úgy világos, miszerint Erdély számára bőven juthatna ipari munkate-

lep. Eddig a nemzetiségek lakta vidékeken vannak egyjelentéke-
nyebb gyártelepeink, mennyivel szűkebb a megfizethetőbb székelységet biztosítani tisztes-
séges megélhetésről. Ámde ne akarjuk a földgáz elvezetési drága pénznek elpocsékolásával, hanem gondoljunk a jövőre, legyen végső célunk: Erdélynek magyar lakta városai számára lefoglalni a kinálkozó energiát, hogy idővel az a közel egy millió magyar lélek, amely Oláh-
országban lézeng visszatérjen az ősi hazába, az elhagyott és elpusztult családi tűzhelyek-
nek újra való felélesztésére.

Ha pedig a magánvállalkozás szegénysége az akadály, úgy egy nagyobb mérvű állami kölcsönrel tegye meg a kormány az első lépést a földgáz értéke-

Az ingyen föld.

— Amerikai életképek. —

Irta: Bakcsy Kornél.

Az United States földművelésügyi minisztériuma most tette közzé földhívását a különböző államokban lévő homestead területekre vonatkozóan. A földhívásból kitűnik, hogy legtöbb homestead itt a nyugaton van. Arizonában nem kevesebb mint egy és fél millió, Idahóban egy millió, Montanában 300.000 és Nevadában száznyolcvanezer akert jelezték ki és osztottak föl homesteadokra. Ennyi ingyenes föld áll még a kitelepedni szándékozók rendelkezésükre.

Ingyen föld! E szó hallatára bizonyára sok embernek megdöbben a szíve odahaza. És azt gondolják magukban, de jó lenne nekünk is kimeni Amerikába, kapnánk ingyen földet. Hát ha még meghallják az ügynököknek csábító szavait! No hát nézzük csak, hogy is festenek a valóságban ezek az ingyenföldek.

A föntemlitett államok mindegyike készséggel ad ingyen földet minden

letelepülni akarónak. E föld nem lehet kisebb 10 és nagyobb 150 akernél. Az illetőnek esküet kell tenni arra, hogy az Egyesült Államoknak a polgára lesz, földjét öt év alatt művelhetővé teszi, bekeríti, rajta házat épít és ez idő alatt ott lakik. Ha a föltételeknek eleget tesz, a föld öt év múlva birtokába jut, akár azonnal el is adhatja, de ha nem teljesítette a föltételeket, nem kapja meg reá a tulajdonjogot.

A homestead, az ingyenföld olyan területeken van, a melyeket még emberi lábnyom nem érintett. Mert itt távol nyugaton (bizony még Newyorkban is így mondják) óriási területek még csak a térképen vannak fölfedezve, de a valóságban még soha senki sem járt azokon, kivéve talán az indián törzseket, kik hajdan urai voltak az egész kontinensnek.

Részben őserdők, részben sziklák, kopár területek ezek. Messze a kultúrától, hisz a legközelebbi község is egy-két, vagy több napi járóföldre van.

sítése iránt a pusztuló Erdélynek megmentésére, felvirágoztatására. A költségvetésbe erre a célra előirányzott 100 000 korona valóban semmi. Itt milliókkal kell kezdeni ez ingyen energia okszerű felhasználását és ha kevés a rendelkezésre álló állami bevétel, méltán elvárható, hogy kölcsön útján szerezze meg az állam a szükséges pénzt, amely busás kamatokkal csak hamar megtérülne.

Alig hisszük, hogy az államnak ilyen irányú kölcsöne bárki részéről is kifogásoltatnék, hiszen bármely politikai árnyalathoz tartozunk is, abban egyek vagyunk: megmenteni a magyar hazának mindazt — ami a nemzetet, az országot gazdaságilag erőssé, nagyra tenni hivatott. Ha már veszélyben van Erdély, úgy előbb ezt mentjük meg földi kincseinek helyi felhasználásával. Ha pedig a kiálkozó isteni erőt is másfelé vezetik, pusztulással tehetnek kísérletet az elpusztult országrésznek megmentésére a cinikusok.

Csongor.

Székelyország

a székelység előharcosa.

Ha rengetegben van a homestead, akkor ki kell irtani a fákat. Ez pedig nagyon nehéz munka. Nem tekintve a bozótokat és a faóriások fáradságos ledöngetését, el kell lenni készülve állandóan a kényszervadászatra is, mert az őserdők fenevadjai nem indulnak el egykönnyen otthonukból és bizony lépésről-lépésre csatározni kell velük. És még a fa letarolásánál is nehezebb azoknak az óriási gyökereknek a kiirtása a földből. Dinamittal kell kirobbantani mindeniket és bizony évekig tart, a míg valaki száz akert kitisztít annyira, hogy művelhetővé tegye. Nekem 150 akér területem van a rengetegben és négy hónap alatt négy indiánnal minden nap kora reggeltől késő estig dolgozva, mindössze csak hat akert tudtunk kitisztítani. És tettük ezt ezer nélkülözés és az őserdő csuszó, mászó vadjaival naponta megújuló csatározás közepette.

Még rosszabb a helyzet a kopár homesteadokon. Ott a kövekkel és sziklákkal kell megbirkózni. Azokat kell kiszedni a földből, ha ugyan van föld és azt nem kell hozni máshonnan, a hol van. De itt még az ivóvíz is nagy gondot okoz. Számtalanszor kilométerekről kell beszerezni az ivóvizet és olyan csínján kell vele bánni, mintha aszubb lenne.

De próbára teszi az ember fizikumát az éghajlat is. Mig a Csen-

Erdély bajai.

III.

A Székely Társaságok Szövetsége rendes évi közgyűlései alkalmával számol be évi működéséről és annak eredményeiről.

Előttem van a szövetség 1905. évben Sepsiszentgyörgyön, 1907. évben Szamosujváron, 1908. évben Székelyudvarhelyen, 1909. évben Debreczenben, — 1910. évben Gyergyószentmiklóson, 1911. évben Tordán, — 1912. évben Csíkszeredán és az 1913. évben Előpatakon megtartott közgyűléseinek jegyzőkönyve.

Miután a közgyűlés rendszerint pár száz hűséges székely jelenléte és részvétele mellett tartatott s azokon a vezetőség ellen soha senki nem gáncsozkodott, miután a közgyűlési jegyzőkönyvek nyomtatásban megjelenve, az érdekelteknek megküldettek, nyilvánvaló, hogy ezen jegyzőkönyvek hű tükröi a szövetség működésének, de bizonyítékai is annak, hogy az a néhány lelkes ember, akia szövetség élén áll, aki a szövetség életét kormányozza, hivatását minden anyagi haszon nélkül, lelkiismeretesen igyekszik betölteni. Nyilvánvaló továbbá az is, hogy az, mikép a szövetség eddig nagyobb horderejű eredményt felmutatni képes nem volt, nem annak a néhány lelkiismeretes vezetőnek a hibája, hanem egészen más, rajtuk kívül álló tényezőkben, okokban keresendő és található fel.

des-óceán partjánál csaknem tropikus az éghajlat, örökös nyár van tikkasztó hőséggel és még decemberben is virággal van fedve a mező és kúnt illatozik a rózsza, addig a hegyes vidékeken — már pedig a homesteadok javarésze ott van — teljes hat hónapon keresztül esik az eső. Amolyan csendes, szitáló eső, mely nem szűnik meg éjjel-nappal. Azután meg hat hónapig nem esik, egy csöpp sem.

Ime, így festenek a valóságban az ingyenföldek. Sok európai és köztiük magyar család is keservesen megjárta velük. Fölültek az ügynökök csábításainak és mire odaértek, azt sem tudták, mihez kezdjenek. Ugy álltak ott, mint Jeremiás a pusztában. Száz ember közül, ha öt boldogul, de kilencvenöt keserves tapasztalatokkal gazdagon, de annál szegényebben hagyja ott az ingyen kapott földet. Még az amerikai is ritkán vág bele, hogy lefoglaljon magának homesteadot, pedig ő ott hon van.

Hogy én miért tettem? Nekem üdülés a munka és szórakozás az állandó csatározás a rengeteg fenevadjaival, zaklatott lelkem vágyott ide, hol távol az emberektől, az élet zajától, megpihenhet az őstermészet élén. De életcélnak ne válassza senki, ha csak nem érez magában annyi erőt és bátorságot, hogy lemondva minden földi jóról, mit a társas élet nyújt, szembe tudjon állni ezernyi ezer veszéllyel.

(Vége köv.)

A közgyűléseken Deák Lajos elnök megnyitó beszédeiben az emberi szív mélyére ható, gyönyörű szavakkal mutatta ki mindannyiszor hogy ez a maroknyi székely nép, hibáinak sokasága mellett is megérdemli az egész nemzet osztatlan támogatását. Kimutatta, hogy ez a nép, mint századok folyamán elődei, ma is eleget kíván tenni fontos határvédői tisztségnek, de — sajnos erre — a részben önhibáján kívül beállott an agi erőtlensége miatt képtelen, — kimutatta, hogy amennyiben ennek a határvédői népnek engedik talpa alól kihuzni a földet, az egész országra végzetes következmények hárulnak, mert az oláh és más nemzetiségi tenger lepi el a honszerző Árpád hegyvidékes völgyét, az foglalja el a magyar védőpontokat s ha ez bekövetkezik, nem csak Erdély, de a nagy magyar Alföld is elveszett.

Annyiszor hangoztatta az önértékesítő, követelő szót, hogy az egyetemes magyar társadalomtól, a kormány és országgyűléstől valóságos és óriási mulasztás, hogy ezt a székely népet nem juttatták máig sem oly helyzetbe, hogy gazdasági és kulturális fölényét kivívhatta, hogy tisztét betölteni képes legyen, hogy elmondhatta nyugodt lélekkel minden hű székely honfi és honleány

Szent hazánk

Megfizettük mind,

Mivel csak tartozánk.

Máthé József főtitkár pedig titkári jelentésében széleskörű részletességgel mutatott reá minden évben egyrészt a szövetség munkásságára, másrészt a szövetség keretébe tartozó Székely Társaságok tevékenységére is.

A szövetség a székelyföldi magyar érdekek védelméért több felirattal fordult a kormányhoz, az országgyűléshez. Az erdélyi magyar képviselőkkel igyekezett őket a nép érdekeinek hathatós védelmezésére felhívni, megnyerni és serkenteni.

Ezek a feliratok azonban, sajnos nagyon is kismértékben vezettek eredményre. Azon különben, hogy sok felirata a szövetségnek eredménytelen maradt, csodálkoznunk nem is lehet, hiszen amióta meg volt 1902. évben a tusnádi székely kongresszus, ugyszólván nap-nap után nem csak kormány, hanem rendszer változások is történtek s minden egyes változás a nemzet egész egyetemére súlyos hatással járt.

A kormányzékeken az emberrel együtt minden változásnál a rendszer is megváltozott s mert ahány ház, annyi szokás, ahány fej annyi vélemény, a szövetség minden változás után kezdhette előlről a nép megmentése érdekében kifejtett s a siker biztos reményéig kidolgozott működését. Mert mikor egy-egy eszme üdvös, gazdaságos voltát valamelyik kormányférfi végre elismerte, már a megvalósításra nem volt meg az ideje, másnak kellett helyét átadnia. Az utódoknak pedig a kérdésben az elődétől homlok

egyenest ellenkező véleménye volt s így amíg azt sikerült megnyerni az eszmének, éppen elérkezett az az idő, hogy az is adja át helyét másnak.

A feliratok s a szövetség egyéb tevékenységét felsorolni részletesen nem szükséges, de nem is lehetne, hiszen az oly tág terjedelmű, hogy felsorolásuk leküzdhetetlen akadályokba ütközik.

Egyes nagyobb horderejű lépéseket azonban külön is kiemelni kívánok.

A szövetség feliratára az igazságügyi kormány a birtokviszonyok rendezésének gyorsítását helyezte ki látásba s azota történtek is e téren törvényes lépések. Sajnos azonban, hogy a telekkönyvi állapotok tartóhatatlanságát ezek az intézkedések egyáltalán nem szüntették meg, sőt egész bátran állíthatjuk, hogy visszafejlesztették.

Telekkönyveink ugyanis a legenyhébb kritikát sem bírják ki, mivel a rendezésnél a szakközégek rohamlépésekbe dolgozni kénytelenek, jó munkának pedig idő kellene, hiszen hamar is, jól is valamit megcsinálni nem lehet.

A telekkönyvi átalakítás gyorsításának torozása teremti azt az anomáliát, hogy egyes ingatlan részletek a természetben több kilométerre vannak attól a helytől, ahol a térkép és telekkönyv szerint lenniük kellene.

A gyors munkán kívül a rendszer is tartalmaz anomáliákat az által, hogy az átalakítandó telekjegyzőkönyvek helyett nem újakat nyitnak, hanem a régi sok ívdol össze fűzött, rongyos papíradarabkákkal össze-vissza ragasztgatott telekjegyzőkönyveket továbbra is meghagyják s ez által előállítják azt a helyzetet, hogy a szakemberek is órákig kénytelenek kutatni, vajjon van e még abban a telekjegyzőkönyvben valami ingatlan vezetve s ha igen, arra az ingatlanra mely bejegyzések állanak fenn.

Természetes, hogy ennek a képtelen helyzetnek fennállásáért a szövetség felelősségre nem vonható.

Felirt a szövetség és más téren is propagandát fejtett ki a kolozsvár—marosvásárhely—székelyudvarhely—sepsiszentgyörgy—konstancai, — a földvár—sepsiszentgyörgyi, — a szamosujvár—marosvásárhelyi, — a kolozsvár—torda—maroskecei, — és a székelyudvarhely—csíkszeredai vasutvonalak kiépítése iránt.

Ezen vasutvonalak kiépítésének többbizbeni szorgalmazása, bár a székelyföldi lakosság egyetemes érdekét ezek teljesen nem elégítik ki, örvendetes munkásságának kell minősíteni és csak sajnálkoznunk kell rajta, hogy a feliratok, tartalmuk megvalósítása által, eredményt nem értek el eddig.

A székely népet válságos helyzetben csak egy igazságos, de az egész Székelyföldre kiterjedő, céltudatos vasuti hálózat létesítése ment-

heti meg. Ezt a székelységnek nem kéri, de egyenesen követelni van joga, hiszen az csak azt jelentené, hogy a székely nép végre évtizedes mulasztások és késedelmek után hozzá jut azokhoz és oly terjedelemben, mint amilyenben az erdélyi nemzetiségi polgárok ma bírnak ily közüzemeket.

Hogy ezek a vasútvonalak, amelyek megvalósítandók lennének s amelyeket követelni jogunk van s amelyeket megvalósítani már a magyar szupremácia biztosítása érdekében is muszáj, itten nem sorolom fel, hiszen a „Székelyország” folyó évi számaiban hosszú cikksorozatban tárgyalta már a kérdést, de különben is azok csaknem azonosok a b. e. Borszéký Soma által propanált vonalakkal.

Hol kezdjük a székely-mentést?

(Folytatás és vége.)

2. **Állattenyésztés.** Bizony itt is sok a tennivaló. Állattenyésztésünk fejlettségével nem kérkedhetünk. De talán épen olyan fokon sem áll, a mint Füredy ur lefestette.

Nincs elég okszerűség és kötelezettség; minden a véletlen eshetőségre van bízva, azt látom. Fajenyésztésre, kiválasztásra, tejlőképességre tekintenének, ki van zárva

Midőn ez irányban puhatolóztam, azt a felvilágosítást nyertem, hogy azokból a híresebb tehénészetekből (pl. a Sperker-féle) üsző féle soha sem kerül kiosztásra, így ők fajhoz sohasem juthattak.

Vették és veszik a drága bikákat, de tehén állományuk innen-onnan vásárolt lévén, rendszeres tenyésztés nehezen érhető el.

De az is lehet, hogy a nagyobb rész azt sem tudja miben áll ez?

Évek óta általános panasz tárgya a nép körében a drága áron vásárolt bikák, meg a bikatartás nagy rovatala.

Általánosan tudott dolog, hogy miképpen a híresebb cégnél való vásárlásoknál a cég nevét kell megfizetni a drágább árakban, úgy a bikák értékét is az neveli, hogy kiknek az istállójából került ki.

Ilyenkor a felügyelőség 30 százaléka csak illuzoriussá lesz.

Pedig volt rá eset épen nálunk, hogy a híres istállóból származott bika nagyon is gyengén szuperált.

Mint alkalmi példát megemlítem községünknek f. évi bika-vásárját.

A kereszteri bikavásárra kiküldött embereink, életrevaló ügyességük által, felhajtás közben, megvásárolták ezer koronáért egy kis gazdától azt a bikát, a melyik a kiállításon az első díjat nyerte.

Azt mondták már most az arra illetékes szak-emberek, ha ez a bika x v. y nagybirtokosé lett volna, kétezer korona lett volna az ára. Itt van a visszasság!

Ha az a kistenyésztő 1 és 2. év után 1000 koronát kap az állatjáért, a reáfordított gondozása tisztességesen meg van fizetve. Ő a híressége ért nem vehet hasznát. S ha vehetne, azt valamelyik székely kis község népe fizetné meg.

A legtöbb székely kisközségben a bikatartást rovatál utján fizetik s épen ez a nagy nehézség. Ugyanis a tartás költsége évről-évre mind drágább, 10—12 korona rovatál is esik, sok helyen egy tehén után.

A ki a székely kiscgazda pénzügyi helyzetét ismeri, belátja, hogy ez meglehetősen nagy teher rajta évenként. Innen magyarázható, hogy Homoród vidékén inkább bivalat tartanak, mert azután kevesebb a költség.

Gazdaköri beszélgetéseink közbe felvetődött az a gondolat, hogy nem lehetne-e a bikatartást is, a e ménőtartás normájára, állami kezelésbe venni? Mert a lótenyésztésben az egyes székely vidékek is haladnak, a mi öröndetes jelenség; hátha a szarvasmarha-tenyésztéssel is úgy történne?!

Tovább nem folytatom. Iparról, kereskedelemről, telefonról, orvosügyről stb. stb. sokszor szolt a nóta. Csak ismét a költővel szólok:

„Ne volna csak álom, lelkek buzdulása
Ne volna valóság Erdély pusztulása!
Szegény Erdélyország!”

(Homoródszentpál)

Ürmösi József.

A világ képe.

Kogutomicz-Littke: Világatlasz. Most jelent meg a 10-ik füzet, ebből a nagyjelentőségű földrajzi munkából, melyet a Magyar Földrajzi Intézet r. t. kibocsát.

A mexikói háborús bonyodalmak — melyek az olvasó közönség figyelmét az új világ felé irányítják — napról-napra komolyabb stádiumba kerülnek és már előttünk van a harc-szintere magyar nyelvű tökéletes tájékoztatást nyújtó térképe: a Világatlasz most megjelent füzetében. A nagy tudományos készlet-ségről tanuskodó mű szerkesztői a megjelenés sorrendjét, a napi szükséglettől is teszik függővé, hogy ezáltal is rátereljék a közönség figyelmét e monumentális vállalkozásra.

Közép Amerika térképén kívül találjuk Magyarországot 1:1,500.000 mértékű térképét is.

Ez a lap teljesen magyar munka, gyönyörű hegyrajza legjelesebb tudósaink folytonos ellenőrzése mellett készült és így minden eddiginél autentikusabb.

Közel 4000 helyneve a legfinomabb jól olvasható metszés, teljes vasúthálózat és megyei beosztás fokozza használatosságát.

Szintén teljesen magyar munka Afrika 6 különféle térképe. E kisebb térképek mindegyike nagy gondal összegyűjtött legújabb adatokat tartalmaz. — Könnyen áttekinthető összeállításban és izléses kvtitelben mutatják be a legújabb expedíciók, tudományos kutatások eredményeit, hogy közönségünk is megismerhesse ezt a fekete világrészt, mely az európai érdekszférákat napról-napra közelebből érinti.

Prospektust és mintalapokat készítőrmest küld a kiadóintézet (Magyar Földrajzi Intézet r. t. Budapest, V. Rudolf-tér 6.)

Székelyföldi méhészet.

Közgazdasági életünkben nagyfontosságú tényező a méhészet. És mégis, alig látjuk annak életrevalóbb felkarolását a Székelyföldön, hol pedig ez a kereseti forrás igen jelentékeny befolyást gyakorolhatna az egyesek háztartásának évi költségvetésében.

Ezzel szemben örömmel üdvözölhetjük az „Udvarhelyvármegyei Méhészegyesület” agilitását, léptenyomon megnyilvánuló tevékenységét, mely valóságos vezér-akciót jelent a Székelyföld ily irányu egyesületei között.

A Lányi Imre posta- és távirda-felügyelő elnöksége és Gál Imre állami tanító fáradságot nem ismerő titkár tevékenységével dolgozó egyesület mézelő botanikus kertje már be van állítva s rendeltetésének át van adva. A folyó év nyarán felépítik az egyesület méhesét és be-telepitik méhcsaládokkal.

Az elsőnek célja az, hogy onnan a tagokat mézelőnövény magvakkal ellássák s az év őszén beállítandó faiskola termelvényeiből mézelő fákhöz juttassák, míg az utóbbiból: a méhesből méhcsaládokkal segíeyezék.

Tény az, ha mind ezeket a tagdíjakból kellene fedezniök, a legjobb törekvések mellett sem bírnának előre haladni. Hiszen nálunk a tagdíjak fizetése nem divat. Pedig e nélkül egyetlen testület sem állhat fenn; annál kevésbbé viheti diadalhoz a kitűzött nemes célokat. Jó, ha a tagdíjak az adminisztrációs költségeket fedezik; értve azokat a tagdíjakat, melyeket a köteleességüket ismerő s nemcsak mindig a potya-előnyöket leső tagok tényleg befizetnek.

Ilyenkor aztán a vezérekre sokszoros feladat hárul. Teremtő erejük megbénul s ha jobb belátásu főispánja, gazdasági felügyelője nem volna a vármegyének, a vezetők — tehetetlenségük miatt — kedvet veszítve, az egyesületet romba-dölni hagynák, mert a fokozott ingyen munkák mellett, azt anyagilag is nem éltethetnék.

Azonban Ugron János főispán és Székelyhidy Viktor gazdasági felügyelő igen jól tudják, hogy a méhészegyesület mily fontos gazdasági tényező Udvarhelyvármegyében. Támogatásuk alapján tehát Báró Ghillány Imre földmívelésügyi miniszter lehetővé tette és teszi az egyesület fejlesztését.

Már most a tagokon van a sor, hogy mindnyájan egyenlő jó akaratú és lelkesedéssel karolják fel az egyet ügyeit.

Téli szalámi 1 kgr. 3 n 40 f
Hol?!
Gáspár Testvérek
Székelyudvarhely

Nem úgy van most, mint volt régen.

Nem bizony. Sem a családban, sem a társadalomban, sem a magán, sem a közéletben. Persze, hogy nem is lehet úgy, hiszen a fejlődés, a haladás az emberiség sorsa, nem a mozdulatlanság. Aki nem halad a korral, aki az élet versenyében megáll saruja szíjait kötögetni, azt elfujja utjából a haladás szele. Ha a mai korszellem, ha a modern gondolkodás, ha a mai társadalmi felfogás minden irányban a haladást, fejlődést, igazi műveltséget, vagyonsodást, erkölcsi téren a szeretetet, az egymást megbecsülés fokozását, a vallásos érzés terjedését, a nemzeti szellem térhódítását, a nagyok, a haza érdekéért küzdők iránti tiszteletet s a szent célokban való törhetlen egységet, egyetértést jelentené, kalapleemelve kellene üdvözölnünk, mert ez az út, a tökéletesedés útja volna.

De nem így van, sajnos másképpen van. Az egyszerűséget a divathajhászás, a fényűzés rettentő mértéke váltotta fel. A családi élet ezen molochja, mely mindent felemész, mindent tönkre tesz. Itt nincs megállás, mert még a mérséklés kérdése is ki van zárva. A legegyszerűbb polgári család gyermekei olyan rabjai a divatnak s oly fényűzést fejtenek ki, hogy ennek nem lehet más vége, mint az anyagi teljes tönkremenés. Ez kibírni lehetetlen. A mely családban 2—3 leány van s mindeniknek külön téli, nyári s őszi kalapja, felsője és ruhája van, melyhez járul a mama ruházata is, mily óriási összegbe kerül a ruházkodás, ha a kalap 10 koronától 400 koronáig, egy téli felső 60 koronától 600 koronáig, egy ruha 100 koronától 350 koronáig terjed s minden ruhadarab ilyen árral terheli a családjövedelmének mérlegét. De ez csak a ruházat. Hol vannak a mulatságra, élvezetre szükséges kiadások? Mert ez el nem maradhat, mit mondanának az ismerősök, hiszen mi sem vagyunk alábbvalók a szomszédnál — mondogatja a lányos mama.

Igy utánozza az egyszerű iparos a gyarost, az írrok a bírót, a tanító a tanárt, a szatócs a nagy kereskedőt, az egyszerű földmives a földbirtokost, a könyvelő a bankárt, mert senki sem akar kisebb lenni a másikkal. S ez a majmolás teszi tönkre a családokat, ez hajtja bele a családfőt a sikkasztásba s folytatólag az öngyilkosságba, ez tartja vissza a fiatalembereket a családalkotástól, sőt ebben keresenti az egyke igazi okát is, mert a cél nem az egyszerű és tisztességes élet, hanem a fényűzés és az élvezetekben való elmerülés.

Régen is öltözködtek az emberek mulattak is, volt társadalmi élet. De mindezek különböztek a maiótól.

Régen a háziasszony kendert, lent termelt, font, szőtt a női nem, a ru-

háztól, legtöbbje kikerült a háztól, mert nemcsak vásznat, hanem posztót is szőttek. Ma nem teszik, nem érdemes, — azt mondják — hiszen csak 30—40 fillér egy méter vászon. Csekélység az egész.

Régen a család tagjai házi iparral foglalkoztak s úgy a háztartásban, mint a gazdaságban szükséges apróbb eszközöket előállították. Hasznos dologgal töltötték el az időt s ez időtöltés nagy pénzmegtakarítással járt. Ma tétlenséggel, vagy korcsmázással tölti a falusi nép a hosszú telet. Költi a pénzt, rontja erkölcsét, veszélyezteti tisztességét, aláássa hitelét, tönkre teszi vagyonát.

Közelebből egy egyházi gyűlésben voltam s mély sajnálattal hallottam egyik papnak hiveiről tett ama szomorú jelentését, hogy az ő népének egy nagy része tulságos alkoholisták és hazugok.

Bizony ezek a megromlottság jelei. Csak egy pap jelentette ezt, de köztudomás szerint több is tehette volna, mert népünknel e bűnök elvannak terjedve. A hazugságnak nem okvetlen társa a részegeskedés, de **az alkoholista csaknem kivétel nélkül hazug és erkölcstelen.**

De hát a kor szelleme, a réginel nagyobb mai műveltség, a mindentéren való haladás csakugyan követeli a fényűzést, a divathajhászást, a mohó élvezetek tömkelegét, az alkoholt és hazugságot?

Dehogy. Csak a félműveltség, a ferde gondolkodás, a fegyelmzés hiánya s a gyenge jellem állíthat ilyent.

Az igazi műveltség a nemes egyszerűségben s igazmondásban nyilvánkozik meg. Az megveti a divat szertelenkedéseit. Az alkoholizmus és a hazugság, meg a valódi műveltség egy napon még csak nem is említhető.

Mi okozhatja a népet ezen sajnálatra méltó tüneteit? Mi ronghatta meg az egyszerű nép erkölcsét?

Sok oka van ennek. Befolyással voltak erre nézve a közelebbi évtizedek képviselő-választásai, amikor a népet etetik, itatják, megvesztegetik, hazugságokra oktatják, csavaros dolgokra tanítják, csak hogy a szavazatot biztosíthassák. Alapok: a nagyravágás, hatalmi törekvés.

Az elől említett sajnálatos tüneteknek oka még a szocializmus elhatalmasodása is, mert a szocialisták, míg egyfelől mindenkit, aki az ő szekerüket nem tolja, szemenszedett gorombaságokkal illetnek s így kitanítják a népet, hogy tisztelni, becsülni csak azt kell, aki az ő érdeküket mozdítja elő, másfelől azt hirdetik, hogy a vallást csak a papok találták ki s vallástalanságra s így erkölcstelenségre ösztönzik a korlátolt elméket.

Részben a sajtó is hibás, mert a sok szélhámoskodást, gyilkosságokat, betöréseket, házasságszédelgéseket s házastársi hűtlenségeket oly apró részletességgel leírják, hogy mintegy kitanítják a rosszra való hajlamukat. Nagyan elősegíti ezt a mozi-előadások egyrésze is.

De az újabb korban dühöngő tulságos humanizmus is befoly e szomorú állapotok elfajulására. Most az ifjúságot büntetni nem szabad, csak keni, tanáccsal ellátni szabad. De ez a módszer soknál nem válik be s mikor a legszigorubb mester, az élet, kéri számon a cselekedetet, gyakran kioltja az ifjú életét egy golyó. S akkor késő minden bánkodás. De nem folytatom ezt tovább.

Még csak egy beteges tünetre, a címkórságra mutatok rá. A társadalmi életnek ez is egy újabb felburjánzása.

Régen csak a fejedelem volt nagyságos. A tekintetes cím oly tekintélyes volt régen, hogy még az országgyűlést is úgy szólították: Te tekintetes karok és rendek! Ma a tekintetes cím kiment divatból. Egy demokrata érzelmű tekintélyes ur ember meg akart fogadni egy leányt szolgálónak s midőn ez nagyságos urnak szólította, kijelentette, hogy ő tekintetes ur. Igen? — mondá a lány — akkor nem szegődöm ide, nem szolgálok kisebb urnál, mint a mult évben. Azt már nem említem, hogy a kisebb ur egy tekintélyes hivatalnok volt s a másik egy faterkedő. Ma már mindenki nagyságos, a módosabb iparosné, kereskedőné, sőt a varrónők is elvárják ezt a címzést. Szomorú jele az időnek.

Mert a címkórság maga után vonja a fényűzést, a kényelmes, ur életet, az élvezetek hajhászását s mindezek a vagyoni romlást, az anyagi és erkölcsi züllést. Mindenre alakulnak egyesületek, csak a régi, nemes egyszerűségre, az erkölcsök tiszta útjára való visszatérésre s a fényűzés meggátlására nem.

Pedig: „Minden ország támasza és talpköve a tiszta erkölcs, mely ha megvész, Róma ledől s rabigába görbed.”

Székely János.

(Kézdivásárhely)

— **Az új sajtótörvény alapján** a marosvásárhelyi törvényszék vádtaácsa, **Lázár Kálmán** törvényszéki bíró elnöklésével, igen érdekes végzést hozott. „Az Ellenzék” c. lap ellen a kir. ügyészség 40 rendbeli kaució nélkül való politizálás sajtóvétsége miatt vádat emelt. A lap részéről Dr. **Turnovszky Sándor** védő kifogással élt s azt a vádtaács magáévá tette és azon a címen, hogy a vád tárgyává tett cselekmény nem büncselekmény, az eljárást végzéssel megszüntette. A határozat indokolásában a vádtaács megállapította, hogy az 1914. évi XIV. t.-c. semminemű büntető szankciót nem tartalmaz arra az esetre, ha egy biztosíték nélkül megjelenő társadalmi lap, politikai tartalmú cikket közöl. Az ilyen cselekményt még sajtórendőri kihágásnak sem lehet minősíteni, mert az új sajtótörvény 28. §-a csak azt az esetet tekinti kihágásnak, ha egy politikai tartalmú időszaki lap biztosíték elvonatott vagy csökkent s az ilyen lap ennek dacára politikai tartalommal jelenik meg.

Megmozdult újra Bukarest!

Túl, ott a székely hegyeken,
A szittya ősök birtokán,
Országol önhitt büszkeséggel
Egy zagyaléknép: a mokány.
Nem bírja háját, hosszú ingét,
Friss ungur vérre szomjazik,
S hogy vérit neki ingyen adja ő,
A hős mokányok, azt hiszik!
Túl, ott a székely hegyeken
Megmozdult újra Bukarest.
Árpád, Attila drága népe,
Te alszol?... Meddig tűröd ezt?

Túl, ott a székely hegyeken,
Ott Bukarestnek piacán,
Tesz századikszor fogadást
Hős Jánku-népe: a mokány,
Hogy ő nem olyan zagyaléknép,
Egy fokkal nemesebb talán.
— Ádám, Éváról, nem egyébről —
Trajánus vére ő: román?
Túl, ott a székely hegyeken
Megmozdult újra Bukarest.
Trajánus, Róma nagy cézára,
Te alszol?... Meddig tűröd ezt?

Túl, ott a székely hegyeken
Igába nyög a bus paraszt,
Vércseppet hullat homlokáról,
S nincsen, ki letörölje azt!
És mégis zsarnok elnyomója,
A láncot csörgelő bojár
Minden gagságot ferde szóval
A mi fejünkre kiabál.
Túl, ott a székely hegyeken
Megmozdult újra Bukarest,
Rabszolganeplség, bus oláh,
Te alszol?... Meddig tűröd ezt?

Túl, ott a székely hegyeken,
Etelközén, rab ég alatt,
Mint üldözöttek szelleme,
Titokba' jár a gondolat.
Százazrek ajkán szép, magyar szó
Elfojtott átok, vad sohaj.
Etelközén ezer sebekről vérzik
A sárga-földig eltiport magyar!
Túl, ott a székely hegyeken
Megmozdult újra Bukarest.
Árpád, Attila drága népe,
Te alszol?... Meddig tűröd ezt?
(Kolozsvár)

Portik Andor

— Elégett Székelyország.

Nem a mi lapunkról, hanem **Lajos Dénes** székely testvérünk, a „Magyarország” kiváló belső dolgozó-társának: „Székelyország” című Uránia-darabja filmjeiről van szó. A dolog ugyanis úgy áll, hogy a kassai „Székely Társaság” nem régen tervbe vette volt, hogy **Lajos Dénes**: „Székelyország”-át Kassán bemutatja. Az előadását e hó 8-án akarták megtartani. Ezt azonban — mint tudósítónk írja — lehetetlenné tette az a szomorú körülmény, hogy a „Székelyország” filmjei elégték Budapesten. Így írta meg ezt az Uránia magyar tudományos színház vezetője a kassai Uránia igazgatóságának. Most tehát nincs Székelyország az Uránia műsorában. De talán lesz, mert a képeket rövidesen pótolni, fontos székely érdek...

SZÉKELY GAZDA.

Torda 1914. V. 12.

A Torda-aranyosvármegyei Gazdasági Egylet folyó hó 12-én

Dr. **Betegh Miklós** elnöke alatt igazgató-választmányi ülést tartott, melyen Dr. **Betegh Miklós** elnök bejelentette, hogy az egyesület titkári állására **Török Bálint E. G. E.** s.-titkár választott meg. Kéri a választmányt, hogy őt jóindulattal támogatásban részesíteni sziveskedjék. A tárgysorozat előterjesztése rendén **Török Bálint**, az egyesület új titkára bejelentette, hogy a földmívelésügyi miniszter az egylet folyó évi államségélyének kiutalásáról értesítést küldött, az összeget a pénztári hivatal felvette. Sajnálattal vették tudomásul, hogy a szénkének ára a folyó évtől 33 K-ról 35 K-ra emeltetett s egyben elhatározták, hogy miután a Torda városa által épített és fenntartott, az egyesület kezelésében lévő bizományi szénkénegraktár helyiségét egy földcsuszamlás összerombolta s a város a fenntartási költséget hordozni továbbra nem hajlandó, a raktár kezelését az egyesület annál is inkább beszünteti, mert a vármegyében a szőlők nagyrészt már amerikai alanyra oltattak át. A kereskedelemügyi miniszter azon leiratának tárgyalása kapcsán, mely szerint a szőlőpermetező anyagok a M. Á. V. vonalain kedvezményes áron szállíthatók, választmány elhatározta, hogy egy vagon rézgalic raktári elhelyezhetése céljából a vármegyéhez átirnak és a gazdaközönséget egyes szőlő betegségek felléptéről és az ellenük való védekezésről alkalmas módon mindenkori értesítik. A kirendeltségnek az egyesület heremagtisztító osztályára vonatkozó átirata alapján, a nagybirtokosokhoz felhívást intéznek, megtudandó, hogy évenként hány mm. tisztítandó heremagra tehet számítani. Az Altruista bank alapszabálymódosítását örvendetes tudomásul véve, annak mielőbbi életbeléptetése tárgyában átirnak a bank vezetőségéhez. Több keblű ügy elintézése után, az ülés véget ért.

Az időjárásról. Mint tordai tudósítónk közli, kisebb-nagyobb megszakításokkal 36 óra hosszat esett az eső Torda-aranyosban. Az ég borult, a levegő kissé lehűlt, de éjjeli fagytól eddig nem kell félni.

Visszaélések a műtrágya kereskedelemben. Az utóbbi időben a külföldi műtrágya kereskedők több ízben becsapták különösen a kisgazdákat a forgalomba hozott műtrágyaféleségekkel. A több oldalról érkezett panaszok alapján a földmívelésügyi miniszter ezért felhívta a gazd. egyesületeket, így a Torda-aranyos vármegyei gazd. egyesületet is, hogy figyelmeztessék a gazdaközönséget arra, hogy a szállítmányokból azok megérkezése után számitott 3 napon belül vegyenek mintát és az állami vegyvizsgáló állomáson vizsgáltsassák meg abból a

szempontból, hogy az illető szállít-
mány tényleg a kikötött százalékban
tartalmazza-e a tápanyagokat, szu-
perfoszfátot, kálit stb. Minthogy
fennírt egyesület nagyban szállítatja
tagjai számára a műtrágyát és azt
megvizsgáltatja, a vizsgálati költsé-
gek megtakarítása céljából legeggy-
szerűbb a szükségletet az egyesület
útján rendelni.

Az EGE gazdasági előadásai

Az Erdélyi Gazdasági Egylet a föld-
művelésügyi miniszter erkölcsi és
anyagi támogatása mellett május
hó 22. és 23. napján Dic-őszent-
mártonban, az Alsófehér-, Hunyad-
és Kisküküllő vármegyei papok, ta-
nitók és jegyzők részére szociális
tanfolyamot rendez. A tanfolyam
programja a következő: Május hó
22-én pénteken: 1. Délután fél 9
órákor a tanfolyam megnyitása. 2.
Délután 9 órákor előadást tart: Dr.
Cséser Lajos gazd. szaktanár a gaz-
dakörökről és a gazdaköri életéről. 4.
Délután 2 órákor előadást tart: Jász-
berényi András gazd. akad. tanár
„Nagy jövedelmet nyújtó termelési
ágak” címen. Május hó 23-án, szom-
baton: 1. Délután 9 órákor előadást
tart: Dr. Seyfried Károly gazd. akad.
tanár, a szövetkezetek szervezése-
s vezetéséről. 2. Délután 11 órákor
előadást tart: Török Bálint, a Torda-
aranyos vármegyei Gazdasági Egy-
let titkára: „Az állam és a társada-
lom a kisgazdákért” címen. 3. Dél-
után 2 órákor előadást tart: Dr.
Nagy Endre, a Szolnok-Doboka vár-
megyei Gazdasági Egylet titkára:
„Hogyan kössük a népet a faluhoz”
címen.

Gazdák gyűlése.

Vasárnap tar-
totta meg az Erdélyi Jellegű Ma-
gyarfajta Szarvasmarhát Tenyész-
tők Egyesülete folyó évi rendes köz-
gyűlést az EGE székházában. A
gyűlésen jelen voltak br. Jósika Gá-
bor elnöke alatt gróf Vass Béla,
lovag Sperker Ferenc alelnökök, dr.
Szentkirályi Ákos, br. P. Horváth
Kálmán, Lészay Ferenc, Szász István,
Tokaji László, br. Kemény József.
A közgyűlés elfogadta a választ-
mány jelentését, amely szerint az
elmúlt év is szép eredménnyel zá-
rult. A Kolozsvárt 1912 augusz-
tus elsején megkezdett egyéves
tejelőversenyt az egyesület befe-
jezte. A verseny eredménye bebi-
zonyította, hogy az erdélyi magyar
tehenek közt az állandó igazás da-
cára is, vannak jó tejelőik.

HIREK.

— **Szipes kérelem.** A „Szé-
kelyország” összes olvasóit őszinte
szeretettel arra kérjük, hogy e lap
minél szélesebb körben való terjesz-
tésére egy pár jó szót, esetleg ba-
ráti levelezéseiknél néhány ajánló
sort ne sajnáljanak. Előfizetésükkel,
hirdetési megbízásaikkal tegyék le-
hetővé, hogy a Székelyföld várme-
gyéit érdeklő szellemi kincseket ősz-
szehordhassuk s azoknak illetékes
helyükön érvényt szerezhessünk.
Ehhez kérjük a hazafias támogatást.

— **Új munkatársunk** érkezett.
Török Bálint, a „Tordaaranyosvárme-
gyei Gazdasági Egylet” érdemes tit-
kára, az „Erdélyi Gazda”-nak volt
szerkesztője csatlakozott legújabb
derék munkatársi gárdánkhoz. Köz-
gazdasági irányu működését volt
szíves a „Székelyország”-nak is
felajánlani, amelyet mi természetesen
a legnagyobb örömmel és hálás
köszönettel fogadunk. Tordaaranyos-
és a többi székely vármegye köz-
gazdasági érdekeinek sajtóbeli képé-
viseletére, senki sem lehet hivatot-
tabb, mint maga a Gazdasági Egy-
let titkára. Tudja és érzi ezt Török
Bálint, a vérbeli újságíró, aki már
az „Aranyosvidék” lapjáról is ki-
látásba helyezte munkásságát. Az
ilyen titkár valóban hivatása magas-
latán áll s működése elé, teljes biza-
lommal tekinthet vármegyéje és a
Székelyföld. Isten hozta!

— **Törpényszéki elnök.** A csik-
szeredai kir. törpényszék elnökének
— mint értesülünk — *Simó* Balázs
marosvásárhelyi ítélőtáblai bíró van
kiszemelve, aki ez álláshoz a kuriai
bírói címet és jelleget kapta. A kine-
vezést a hivatalos lap közelebbi
számában fogják publikálni.

— **Nagylelkű alapítványt** tett
Dr. Bilinszky Lajos, a nagyszebeni
szent Ferecrendi nővérek intézetének
igazgatója. A nevelőintézet főnállásá-
nak emlék-ünnepén 50,000 koronát
adományozott. A mai önző világban
ily tekintélyes összegű alapítványt,
csak egy igazán nemes gondolkodó
férfi tehet — közcéla.

— **Majláth püspök** az elmúlt
hétven Brassóban volt bérmlás cél-
jából. A jövő hónapban ellátogat
Kézdivásárhelyre is, a Mária-kong-
regáció tagjainak felavatására.

— **Esküvő** Dr. Plutz József, a
marosvásárhelyi „Déli Újság” felelős
szerkesztője, vasárnap esküvőre örök
hűséget *Konrád* Rózsikának Székely-
keresztúron.

— **Eljegyzés.** K. Derzsi Géza
áll. népiskolai igazgató-tanító elje-
gyezte *Debreczy* Ilona tanítónőt
Bágy községben.

— **Új tagok.** A Magyar Sz.
munkások Rokkant- és Nyugdíj-
Egyesülete 138-ik fiókpénztára
Székelyudvarhelyt van. Elnöke:
Duka András kir. adóellenőr,
pénztárnok: *Benedek* Géza ci-
pész-mester. A nagyszabású in-
tézmeny taglétszáma és va-
gyona folyton gyarapodik,
mert aki szervezetét megis-
meri, azonnal beiratkozik. Leg-

újabb Székelyudvarhelyről tagjai
lettek: *Homolay* Lajos kir. pénzügyi
tanácsos, pénzügyigazgató, *Gaál*
Ferenc kir. járásbíró, *Dékán* Samu
ref. koll. tanár és neje szül. *Kéry*
Jolán.

— **Műveltebb székely fiuk**
című a „Külügy-Hadügy” című
heti szemle alapján megemlékeztünk
a haditengerészetnél kinálkozó ked-
vező alkalomról a „Székelyország”
18. számában. Az ifjúság körében
közleményünk nagyobb érdeklődést
keltett s ez késztet arra, hogy e
tárgyat ismét felvegyük. Az érdeklő-
dőkkel tudatjuk, hogy a fiumei cs.
és kir. haditengerészeti akadémiában
való felvételtől szülő: „Felvételi fel-
tétel” magyar nyelven nyomta-
tott teljes kiadásban 20 filléres levél-
bélyeg beküldése ellenében Grill Ká-
roly könyvkiadó cégtől (Budapest, V.
Dorottya utca 2. sz.) és esetleg a
fiumei haditengerészeti akadémia
parancsnokságától is beszerezhetik.
Különben a saját kézzel írott, 1 K és
béllyeggel ellátott pályázati kérvé-
nyek, legkésőbb augusztus 1-ig a had-
ügyminisztérium tengerészeti osztá-
lyához nyújtandók be. A felvételi
vizsgálat szeptember 1-én kezdődik
Pólában. A vizsgálat tárgyai: német
nyelv, más nyelvek, természet- és
vegytan, mennyiségtan, ábrázoló mér-
tan. Főreáliskolán vagy főgimnázium-
ban (érettségi bizonyítvány), avagy
hajózási akadémián, illetőleg iskolán
sikerrel elvégzett tanulmányok ki-
mutatása szükséges.

— **Nagyszabású népünne-
pélyre** készülődik a székelyudvar-
helyi önkéntes tűzoltó-egyesület,
mely Dr. *Borosnyay* Pál ügyvéd fő-
parancsnoksága alatt új életre kelt.
A népünnepélyt június 1-én (piünnköst
másodnapján) táncmulatsággal egy-
bekötve, a kollegium kertjében ren-
dezik s arra már most felhívjuk az
érdeklődő közönség figyelmét.

— **Vegyeskereskedő és az
ipar.** Egyik város rendőri büntető-
bírósa R. J. vegyeskereskedőt, ki
bőröndöket és katonaládákat árusított,
az ipartörvény 4. és 47. §-ában üt-
közö kihágás miatt megbüntette. Az
alispán másodfokon felmentette. A
kereskedelmiügyi miniszter azonban
a rendőri büntetőbírósnak adott
igazat azzal, hogy a szóban levő
kihágás az 1884. XVII. t. c.-nek csu-
pán a 4. és nem egyúttal a 47.
§-ába is ütköző cselekmény. Nálunk,
különösen a vidéken, nagyon fontos
a miniszter döntése. Az amugyis
nyomorgó kisipart, leginkább a „ve-
gyeskereskedői” iparigazolvánnyal
bíró üzletek pusztítják a külföldi
selejtecs árak forgalomba hozatalával.
Ideje lenne a kereskedelmet szakmák
szerint törvényesen osztályozni. Ezzel
maga a rendes kereskedelem is óriá-
sít nyerne; megtisztulna a tisztes-
séges irányt károsító kontároktól...

— **Akadémiai kitüntetés**
nyert *Fülöp* Lajos kolozsvári egye-
temi hallgató aki kézdívasárhelyi
születésű székely ifju.

— **Kutyavásár** is lehet e hó 31-
én és június 1-én Marosvásárhelyt.
Ekkor rendezik ugyanaz az Erdélyrészi

állattenyésztő és állatvédő egyesület
országos eb- és galamb-kijállítását.
Ezzel kapcsolatos a baromfi, házinyul
és méhészeti bemutató, valamint a
műkotorék-verseny rókára és borzra,
ugyszintén a rendőrkutya verseny
is. Ez utóbbit *Jurisch* iserlohni
(németországi) rendőrkommiszárius
is részt vesz „Lux” nevű híres rend-
őrkutyájával, melynek munkáját *Jó-
zsef* főherceg két órán át feszült fi-
gyelemmel kísérte. Nagyon értékes
arany ezüst és bronz díjak, számos
tisztelteidj kerül kiosztásra. Nevezési
íveket és bővebb felvilágosítást küld
a nevezett egyesület titkári hivatala
Marosvásárhely, Széchenyi-tér 11.

— **Hétmillió kaszárnyaépi-
tés.** Debreczen honvédtüzérségi, hon-
védgyalogasági és honvédlövassági
kaszárnyát fog építeni. Miután köl-
csönt kapni nem tudott, vállalkozó-
val, épített fel a három kaszárnyát
hétmillió korona befektetéssel úgy,
hogy 50 évig a bértérítmenyeket a
vállalkozó kapja

— **Egy édes anya,** egy derék
székely asszony halt el Gidófalván,
Háromszékvármegyében. *Vitályos* Béla
földbirtokos és széleskörű család
siratja *Vitályos* Béláné szül. *maksai*
Benkő Anna asszony elhunytát eké-
pen: Csak arra kérünk, lássátok meg
ha van-e olyan bánat, mint a mi
bánatunk. Csak egyetlen kiégett szív
s mégis hányak zavarta meg ren-
des dobogását?!... Öröhlén ma-
radni végig, mint a pompéji katona...
ott esni el a harc mezején... a hol
volt az ő jó világa... szerettei kö-
rében... honnan csak a halál tudta
kimozdítani... könyekkel és vérrel
áldozni egy életen keresztül, de soha
nem számlálni, panasz nélkül szen-
vedni, lemondás, önmegtagadás
erényeivel ékeskedni... ki képes
ilyenre... oh csak egy édes anya,
kinek töviskoronás, de glóriás sorsa
a szeretés és szenvedés! Ez volt az
elhunyt. Nincsen azon egy szónyi
vigasztalunk, egy sugárnyi reményünk,
mert csak egy koporsót látunk most,
egy sirt, a mely elföd mindent, éle-
tet... boldogságot... Husvétii dia-
dal fénye, mikor jössz... megújult
természet vigasztalj... Husvétii evan-
gelium szólj: „boldogok a halottak”,
kik az Urban hálnak meg, mert fáradt-
ságuktól megpihennek, cselekedeteik-
nek jutalma követi őket!

— **Torna-egylet** alakult *Marthy*
Lajos főgimn. tornatanár közremű-
ködésével Kézdivásárhelyt. Az egy-
let a sportnak minden ágát, de kü-
lönösen a vivást és a svéd tornát
fogja kultiválni. Torna-órát mindig
hétfőn, szerdán és pénteken d. u.
fél hattól hét óráig a román. kath. fő-
gimnázium udvarán és tornacsarno-
kában tartja.

— **Iskolafelügyelők kinevezése.**
Az 913 évi XIV-ik t. c. rendelke-
zése szerint, a képviselőválasztójog
elnyeréséhez tudvalevőleg jövőre a hat
elemi osztályu bizonyítvány elnye-
rése is jogot ad. A 6-ik osztályos
fiu növendékek már a jelen tanév-
től kezdődőleg a vallás- és közok-
tatásügyi miniszter által kinevezett

iskolafelügyelők előtt teszik le a vizsgálatot május hó második felében és június havában. Udvarhelyvármegye célból öt körzetre osztott be és a kir. tanfelügyelőnek a főispánnal előzetesen történt megállapodása alapján tett felterjesztésére iskolafelügyelőnek kinevezettek az udvarhelyvidéki körzetben: *Thott Károly* a kir. tanfelügyelői hivatalhoz berendelt áll. ig.-tanító, a *homoród-szentmártoni* kerületbe: *Gyerkés Mihály* székelyudvarhelyi áll. ig.-tanító, a *székelykeresztur-vidéki* kerületbe: *Török Ferenc* bőzdi áll. ig.-tanító, a *sóvidéki-nyikóvidéki* kerületbe: *Biró Domokos* korondi áll. ig.-tanító, az *Erdővidék-Kis-Homoród* kerületben pedig *Szász Béla* székelykereszturi áll. ig.-tanító. A kinevezett iskolafelügyelők e hó 13-án tisztelegtek a főispánnal és kir. tanfelügyelőnél. Működésüket, a megállapított utiteret szerint május 25-én kezdik meg.

— **A debreceni vértanúk** nemzeti emlékmű-bizottsága a magyar társadalomhoz kérő szöveget intéz a „Székelyország” útján is, hogy a megsértett magyar nemzeti állam-eszmét szimbolizáló emlékmű megalkotásában az e célból alakult végrehajtó-bizottságot támogatni szíveskedjék. A magyar gör. kath. püspökség vértanuinak emlékét: „Hadd hozza létre honfiak áldozatkészsége. Alkossa meg művészek ihlete. Tartsa fenn nemzedékek kegyelete s hírdesse örökké, hogy egyesek áldozatul eshetnek ugyan a nemzeti eszmének, a nemzet azonban élni akar és élni fog.”

— **Az első majális** mult vasárnap a Szombafalva-városrészi Gazdakör rendezte a rom. kath. iskola udvarán, nagy érdeklődés mellett. A közönség soraiban ott láttuk a város első gazdáját; *Ugron Ákos* földbirtokos, volt főispán is. A mulatság műkedvelői előadással kezdődött. *Novák János* telekkönyvi átalakító ügyes, mindenre kiterjedő figyelmes rendezése mellett került előadásra „A sárga csikó” 3 felv. népszimű. A derék műkedvelők egymással versenyeztek és ugyan csak kitétek magukért. Oly összevágó előadást produkáltak, hogy igen sok vidéki szintársulatnak becsületére vált volna. Különösen ki-váltak: *Sándor Fini*, *Kerestély Gyula*, *Borbély Albert*, *Varga Pál*, *Barabás Dénes*, valamint a többi szereplők mindnyájan. Előadás után reggelig tartó kedélyes táncmulatság volt. A bevétel a 250 K-át meghaladja, melyből a tiszta jövedelmet az építendő Népház alap javára fordítják.

— **Kiránduló képezdés.** A sepsiszentgyörgyi állami tanítónő-képző intézet növendékei — igen helyesen — saját vármegyéjük nevezetességeit szemlélik s annak helyeségeit ohajtják megismerni első sorban. E célból kirándultak a Románia hátérához legközelebb eső *Bereczk*, *Ojtoz* és *Sósmező* tanulmányozására. A kiránduláson *Csánky Gyula* kir. tanfelügyelő is részt vett.

— **Letették** a marosvásárhelyi Iparos Tanulók Otthona alapkövét. *Császár Lajos* üdvözölte a sok ezernyi közönséget és kérte fel az egyházak küldötteit a megkezdett munka áldására. *Karácsony Márton* apát-plebános, *Tóthfalusi* ref. lelkész és *Rédiger* unitárius pap igen szép szavakban kérték Isten áldását. Az első kalapácsütést pedig *Dr. Bernády György* udvari tanácsos, főispán, utána *Hofbauer Aurél* polgármester tette. Az ünnepélyes aktust délben a Gusáth vendéglőjében közeled követte.

— **Székelyek — Pozsonyban.** Az Udvarhelyvármegyei Méhészegyesület kongresszusra és kiállításra készülődik. Részt vesz ugyanis a folyó évi július 25. től 30-ikáig Pozsonyban tartandó nemzetközi méhészeti kongresszuson és a vele kapcsolatos kiállításon. A tagok többféle kedvezményben részesülnek. Pozsony város 20 tagnak 6 napra ingyen szállást ad. A társas utazás, — kedvezményes vasuti jeggyel — szintén élvezetesnek ígérkezik. Több időt szántak Kolozsvár, Budapest, Pozsony, Bécs és visszafelé Szekesfehérvár, Szeged megtekintésére. Az indulás július 23-án reggel 5 órára és a visszaérkezés Székelyudvarhelyre július 31-én reggelre van tervezve. Részvételi díj 5 K. Jelentkezési határidő július hó 1. A kiállításra legalább 5 kgr. mézet lehet küldeni *Gál Imre* titkárhoz Székelyudvarhely, aki bővebb felvilágosítást készséggel nyújt. Bejelentéseket a kiállításra csak e hó 20-áig fogadnak el.

— **Aszongya...** A dorozsmai járásban, hol most a híres szélmalom-nóta helyett a felnőttek, öt ösbencsavarodottak vizsgáztatása járja, *Gyárfás Géza* főszolgabíró elnöklésével már megtartották az írás és olvasás vizsgáját. Akadt a vizsgázók seregében egy falusi bírót is, akit valóságos bölcs embernek tartanak: fegyelmezett eszű, egészséges ítéletű, ritka megbízható ember, a ki azonban csak verejtékezve gyürkőzött meg a vizsgával. A vizsgatárgy volt: két sor írni való a hatodik elemi osztály olvasókönyvéből tollbamondás után és ugyanebből a könyvből öt sort kellett olvasni. A mikor a bíró urnak kezébe adták a könyvet, így olvasott:

Hazádnak rendületlenül, aszongya, hogy légy hüve-oh magyar, aszongya, tovább: hej böcsöd ez, mely aszongya, ápol és aszongya, eltakari...

Gyárfás főszolgabíró egy szemhunyorítással leintette a kitörni készülő nevetést és azután kéziratot olvasott a magyarral, a ki folyékonyan olvasott kéziratból is, de míg két sornak a végére dukdácsolt, azalatt ötször beleszólt a szavak közé, hogy aszongya...

— **Irodalmi Társaság.** A Háromszékme gyi Irodalmi Társaság alakuló gyűlését pünköst első napján d. u. 3 órakor a vármegyeháznál Sepsiszentgyörgyön fogják megtartani. *Gál Mózes* en kívül több neves író is kilátásba helyezte megjelenését. A kezdeményező f. áradalmakat: *Kamenyitzky Etelka* (Ádám Éva) író nő vállalta s már minden előkészület megtörtént. Az udvarhelymegyeieket is szeretettel meghívták a testvér-mozgalom gyűlésére.

— **Székely fiuk könyve** lesz az a számos képpel díszített munka, melyet a székelyföldi kereskedelmi és iparkamara fog közelebből kiadni. A mű tartalmazni fogja az inasakcióra vonatkozó adatokat, melyeket két éven át gyűjtött a kamara. Külön fejezetben a fiukat is megszólaltatja, akik érdekes dolgokat mondanak el élményeikről.

Góbék főispánja és a nagy góbé.

E címet látva, bizonyára valami anekdotát vár az olvasó tőlünk. Mi azonban történeti igazságot fogunk elmondani.

*Péterfy Tamás*ról, a nagy góbéről (ki ezt a címet egyenesen követeli és tetteivel ki is vivta magának) és *Ugron János*ról, a szintén nagy góbé, vagy ha úgy tetszik: góbék főispánjáról, illetve tetteikről van szó.

Tamás testvérünk az ő „Péterfy-Asztal”-ával, melynek öt szabálya van, 1910-ben bevezette az iskolai céllövést a Székelyföldön. Szerény eszközökkel, de a „Székely dicsőségért” annál nagyobb lelkesedéssel mutatta meg az utat, melyen a nép szívéhez férni, ahhoz legközelebb jutni lehet.

A céllövészet népszerűsítésére pedig négyféle képes levelező lapot adtak ki huszezer példányban.

A „Péterfy-Asztal” szabályai ezek: 1. Kutyát, 2. Kártyát, 3. Politikát közénk behozi nem szabad. 4. Pohárköszöntő tilos. 5. Italából másnak senki se töltsön, mert a potya lea az. Jelszó: „A székely dicsőségért.”

Nekünk, székelyeknek, most különösen a Péterfyék 3-ik pontja: „Politikát közénk behozi nem szabad” a legfontosabb. Legfontosabb azért, mert együttes, testvéri szeretettől áthatott akciót kell folytassunk. A politika pedig szétválaszt, pártokra kényszerít és ez a legártalmasabb mérge, pusztítóbb a ciánkálnál — közös érdekeink és egyuttal nemzeti életünk megsemmisítésére.

Ilyen és ehhez hasonló szempontból nézzük és látjuk *Ugron János*, Udvarhelyvármegye főispánjának akcióját, mely a „Péterfy-Asztal” iskolai céllövészetének mintájára, Udvarhelyvármegye közsegeiben most a felnőtt ifjúságot sorakoztatja.

A „Külügy-Hadügy” legutóbbi számában ezeket olvassuk: „Az orosz kormány (tehát ott már a kormány!) ifjúsági looktató tanfolyamok létesítésével kapcsolatban, a lövészetnek iskolai oktatását tervezi. A hadseregben a lövészet iránti kedvet fokozandó új versenyeket, gyakorlatokat, nagyobb díjakat rendszeresítettek s az évi lőszerrilletményt is felemelték. Az orosz sajtó a közelgő háborúra való hivatkozással, örömmel üdvözli a haladást.”

Mi is háborúra készülünk. Írtó háborút, guerillaharcot folytatunk a székely társadalmi élet, a gazdasági,

ipari és kereskedelmi liktető erő felébresztésére. Hiszen csak mi alszunk; nekünk nem virradt! Mások már munkájuk orosz-lán-részét elvégezték...

Azért tehát szívesen köszöntjük *Ugron Jánost* a góbék főgóbéját, aki a székely ifjúság egyéni és érzelmi gondolkodásának mélyére nyult a lövés-csapatok bevezetésével.

A falusi kultúra megteremtésére jobb helyesebb kezdetet képzelni sem lehet itt, a Székelyföldön, hol a katonasdi játékot önként folytatta eddig is az ifjúság a maga módja szerint. Az újabb nevelési rendszerrel leszállanak a gyermek gondolatvilágához és fokozatosan törekednek értelmét felemelni.

A nép többé-kevésbé szintén a gyermekhez hasonló.

A lövész-csapatokat apránként és felváltva sok, igen üdvös dologra lehet reá vezetni. Ezekből alakulhat ki majd az önkéntes tűzoltóság, ifjúsági önképzőkör, háziipari osztály stb.

Meg kell teremteni a falusi társadalmi élet hasznosan lekötő helyes irányát egységes, s ahol arra szükség van, még különleges program alapján is.

Kezdetnek, csoportosító eszközül: a lövész-csapatok alakítása igen helyes, célra vezető dolog az egész Székelyföldön úgy a felnőtt ifjúság, mint az iskolás tanulók körében.

Az e célra fordított állami támogatás, bőségesen viszatérül ifjúságunk erőteljességében és hasznos foglalkoztatásának messzekiható megújulásában.

Szerk. üzenetek.

Dr H. I. Budapest. Az igazán fontos kérdést tárgyaló közleményt hálás köszönettel vettük. Következő lapunk első helyén fogjuk hozni, mivel mostani cikkünk már ki volt szedve ennek érkezésekor. Szíves üdvözlét és ismételt köszönet!

M. A. Csikzsögöd. A vásár — alku nélkül áll. A mennyiben lehetséges, kívánságait teljesítjük: „A székely dicsőségért!”

B. G. Töröcsnár. A kérdezett cikket a „Budapest”-nek „Vasárnap” c. mellékletén, az első helyen olvastuk. Az e hó 10-iki számában jelent meg. A kiadóhivatal (Budapest, IV. Sarkantyus-u. 3. szám.) egy levelező-lapon kifejezett kívánságára, készséggel megküldi. A „Székelyország” politikával nem foglalkozik. Szíves munkásságát köszönettel vesszük — székely érdekű ügyben.

B. B. Bp. Volt idő (nem is olyan régen), mikor egymagunkban egy egész pártot képviseltünk. Míg a fegyvert önként le nem tettük, a pokol összes sátánai sem bírták azt kezeinkből kicsavarni, mert mindig ellenállott a székely akarat. Levél meg. Testvéri üdvözlé!

Nyomtatva és kiadja **BETEGH PÁL** könyvnyomtató int. Székelyudvarhely.

Borbély- és fodrász

termemet a mai kor igényeihez képest ujonnan átalakítottam. A n. é. közönség szíves pártfogását továbbra is kérve, vagyok készséggel szolgálatra: **György Viktor** borbély és fodrász **Székelyudvarhelyt**, Deák-tér, kollegium-épület. — **Egy jó családból való fiut tanulónak felbeszek.**

BUTOR.

Aki jó és tartós butort akar vásárolni, az forduljon hozzám **BALÁZS KÁROLY** butor kereskedőhöz, hol raktáron vannak remek kivitelű kóris, cseresznye, tölgy, szil és diófa háló szobák és ebédlőberendezések vas- és rézbutorok, márvány mosdók és felszerelések. Saját műhelyemben készítek izléses és tartós kárpitos árukat, szalon és angol bőrgarnitúrákat és eszteregályos árukat.

Minden munka jótállás és szigorú felelősség mellett készítek! A helybeli ipar érdekében szíves pártfogást kér.

Balázs Károly

asztalos, eszteregályos, kárpitos és butorkereskedő.

Vizsgai írás-lapok

legfinomabb papiroson, olcsó árban beszerezhetők **BETEGH PÁL** könyv-, zenemű-, papiros-, író- és rajzszerkeszkedésében **Székelyudvarhelyt**.

Tanító vagy? Akkor használd a Módszeres Szépirási Irkákat, melyeket a székelyudvarhelyi tanítók szerkesztettek. Eladási árából 10,00 a Tanítók Otthonát illeti. Hét féle mintában 2 és 4 fillér darabja. Páratlanul finom a papirosa, célszerű a beosztása. Kapható **Betegh Pál** kiadónál Székelyudvarhelyt.

MAGYAR FÖLDRAJZI INTÉZET

VILÁGATLASSZA

SZERKESZTIK:

KOGUTOWICZ KÁROLY Dr és LITKE AURÉL Dr.

130 térképlapja 100 fő és 210 melléktérképet tartalmaz, névjegyzéke pedig több, mint 130,000 helynevet. o o

E mű 16 füzetben lesz teljes, melyek havonta jelennek meg s 8-8 térképet tartalmaznak. o o o o o o o

Az egyedüli magyar nagy kézi atlasz, mely a művelt közönség minden ilyen atlással szemben támasztható igényét kielégíti.

Ára a 16 füzetnek illusztrált és értékes szöveggel . . . korona 50-
a füzetekhez való diszes félbörnyűtőtoknak " 10-
Megrendelhető a diszes félbörnyűtő kiadás is (megjelenik " 60-
1914. októberben)

Három koronás havi részletfizetésre is kapható. Bővebb felvilágosítást, prospektust, mintalapokat stb. küldenek a könyvkereskedők vagy a kiadó Magyar Földrajzi Intézet Részvénytársaság Budapest, V. Rudolf-tér (Margithid, pesti hídfő.)

A homoródi járás főszolgabirájától.

Szám 1929-1914. k. i.

Pályázati hirdetmény.

Udvarhelyvármegye homoródi járásához tartozó székelydályai körben, a nyugdíjazás folytán megüresedett

körjegyzői állásra

pályázatot hirdetek.

Felhívom azokat, kik ez állásra pályáznak, hogy kérvényüket az 1883. évi I. t.-c. 6 §-a, illetve az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-a értelmében szereljék fel s hozzám **e hó 27-ikéig bezárólag** adják be. A későbbben érkezőket nem fogom figyelembe venni.

JAVADALMAZÁS: 1. Fizetés 2000 korona. 2. Iroda-átalány 260 korona. 3. Uti átalány 200 korona. 4. Szolgatartási átalány 180 korona. 5. Lakás- és irodahelyiség természetben.

A választás napját később fogom kitűzni.

OKLÁND, 1914. évi május hó 12-én.

Szabady Tivadar,
főszolgabíró.

Unitárius Konfirmációi Em-lékkönyv képekkel. Irta:

Demeter Dénes pap. Kapható a Székelyország kiadóhivatalában Székelyudvarhelyt.

Újságpapíros kiló számra (nagyobb vételnél kedvezményes ár) olcsón kapható a „Székelyország” kiadóhivatalában Székelyudvarhelyt, Kossuth-u. 31. sz.

Vasárnapi Könyv

Kiadja az Országos Közművelődési Tanács

Minden héten egy füzet jelenik meg.

A Vasárnapi Könyv tartalma:

Képek és életrajzok a munka, a tudás a történet kiváló egyéniségeiről.

Útleírás, földrajz, történet.

Ipar-, technika- és természet-

tudomány. Fizikai és vegyészeti ismeretek, Az ipari találmányok és újítások magyarázata. A modern technika vívmányai. Tájékoztató a fejlődő gazdasági élet új eszközeiről.

Hasznos tudnivalók.

Az egészség megővéséről, az élelmiszerekről. Népszerű törvénytárgyalások. Egy példányt félévre 1 K 50 fillérért minden szombaton bérmentve küld az Országos Közművelődési Tanács Budapest, IV., Ferenciek tere 3.

Homoród Járás Főszolgabirájától.
Szám 1872-1914. ki.

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán üresedésbe jött lövétei segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Javadalmazás: 1000 kor.

A főjegyző a magánmunkálatok felét átadja, s lakásról gondoskodik.

Felhívom azon okleveles jegyzőket, a kik ez állást elnyerni ohajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám május hó 27-ig nyújtsák be.

A választást f. hó 30-án d. e. 10 órakor fogom Lövéte nagyközség házánál megtartani.

Okklánd, 1914 évi május hó 9-én.

Szabady Tivadar,
főszolgabíró.

NEMESEK

UDVARHELYVÁRMEGYE NEMES CSALÁDJAI.

Szerkesztette: **Pálmay József** családtörténetíró Marosvásárhely. Magyarország Cimeres Könyvének ügyvezető szerkesztője. Ára füzve 16 K. Kapható **Betegh Pál** könyvkiadónál Székelyudvarhelyt. E diszesen kiállított, családi címekkel dusan illusztrált mű, igen becses családtörténeti adatokat foglal magában.

Szemere László

madártan-állomása

Csíkzsögöd.

Mint preparáló intézet rendelkezésére áll a nagyközönség- és intézeteknek Nemesek madarak, de

bármily nagyságu emlősök

fej- és szőnyegkidolgozások és kéltüek dermoplastikái kidolgozására is előrendű szakterő van alkalmazva, tehát ezen munkák is mindig és korlátlan mennyiségben elfogadtnak.

Mesterséges fészekodvak.

(A lőtt madarak és állatok sebei a száj és orr kőccel eldugandó, a csomaglás előtt a test lehűlését be kell várni, egyébként késedelem nélkül kell postára tenni — illetőleg 10 kilogram súlyon felül vasutragyorsárként — szilárd vázu ládában a gyapot vagy papiros közé szelősen csomagolva.)

A HAZAI CIPŐIPARTERÉN
ELSŐ HELYEN ÁLLNAK
A VILÁGHÍRŰ

TURUL
CIPŐK

TURUL CIPŐGYÁR R.T.
A MONARKIA LEGNAGYOBB
CIPŐGYÁRA.

FIOKRAKTAR,
SZÉKELYUDVARHELY
KOSSUTH-UTCA 9.

Cikk 259 Chevreau fűzőcipő . . . K 10-
287 Chevreau Goodyear . . . K 13-50
6086 Chevreau Goodyear . . .
la minőség . . . K 16-

Cikk 92 Box fűzőcipő . . . K 10-50
80% Chevreau fűzőcipő . . . K 11-
6085 Box fűzőcipő American
Style . . . K 12-
110 Chevreau Goodyear . . . K 16-

Cikk 405K Chevreau gombos-
félcipő . . . K 9-
483 Chevreau Goodyear K 11-50
416 Chevreau Goodyear . . .
la minőség . . . K 14-

Cikk 402 Chevreau félcipő . . . K 9-
401 Chevreau Goodyear K 12-
426 Barna Chevreau
Goodyear . . . K 13-

Cikk 349 Chevreau gomboscipő K 11-
346 Barna Chevreau,
Goodyear . . . K 12-
Cikk 362 Chevreau Goodyear K 14-50
1555 Lakk szövetbetéttel K 16-50

Ingatlan
ADUNK
HASZNÁLATRA

MŰVÉSZI KIVITELŰ TŰZ ÉS
BETÖRÉSMENTES ÚJ PÁNCÉL

TAKARÉKPERSELYT
BÁRKINEK

Trigon

PESTMEGYEI
TAKARÉKPÉNZTÁR R.T.
BUDAPEST, IV. KÖTŐ-UTCA 8.

1848

eredeti angol, francia és amerikai
toilet modelt közül a **BUDAPESTI**
BAZÁR egy évfolyamában előfizetési
tési ára: negyedévre 250 korona. Ingyenes mutar-
ványszámot küld a „Budapesti Bazár”
Budapest, VIII. Baross utca 22. (Bpesti Bazár-ház.)

Ne feledje el,

hogy hirdetéseink gondos át-
olvasása önnek valószínűleg

hasznára lesz.

Aki a „Székelyország”-ban
hirdet, annak sikere van.
Hirdetés szövegezésében szíve-
sen segítünk. Hirdetőkünkél
történő megrendeléseinek és
bevásárlásainak — saját érde-
kében — a „Székelyország”-ot
felemlíteni szíveskedjék.

Imakönyvek

igen nagy válasz-
tásban olcsó árak
mellett kaphatók

róm. kath. és ref. hívők számára
a „Székelyország”-kiadóhivatalában

Követeljük

minden kávéházban, pen-
dégelőben, olvasó- és tár-
saskörben a

Üzletmegnyitási jelentés.

Van szerencsénk a n. é. közönséget ezúton is
értesíteni, hogy 1914. évi március 1-én

Székelyudvarhelyt,
Kossuth-utca 2-ik szám alatt a
o Flórián Bogdán házában o

ÜZLETHELYISÉGET

nyitottunk. o o o Ez alkalommal kérjük, hogy

Eredeti Singer varrógépekben

tűkben, olajban, fonalakban és selyemben mutat-
kozó szükségletének fedezése végett hozzánk
fordulni szíveskedjék Kiváló tisztelettel:

Singer Co. varrógép rész. társ.
Székelyudvarhely

„Székelyország”-ot.

Javításmentes lefordítások
falburkolások
Eternit
PALABOL

Csak akkor valódi,
ha minden lapon
az

Eternit
törvényileg védett
szövevényes dom-
bonyomásban
látható.

ETERNIT-MŰVEK
HATCHEK LAJOS
BUDAPEST
VI. ANDRÁSSY-UTCA 33.
GYÁR: NYERGESÚJFALU.

KERJEN
MINTÁT ÉS ÁRJEGYZÉKET.

Elárusító: RIEMER K. GUSZTÁV, SZÉKELYUDVARHELYT